

Bu yayının tüm içeriğine erişmek için şu adresi tıklayın: [10.1787/gov_glance-2017-en](https://www.oecd.org/gov/2017/)

2017 Tek Bakışta Devlet

Türkçe Özet

OECD bölgesinde ekonomik büyüme yavaş yavaş toparlanıyor fakat küreselleşme karşıtı tutum bir gerçeklik ve hükümetler tarafından ele alınması gerekiyor. Kamu kurumlarına güven düşük ve kamu politikalarıyla belli çıkar gruplarının kayırıldığına dair algı da keskin bir şekilde güçlendi. Daha kısa ekonomik döngüler, teknolojik değişim ve engelleyici inovasyon, ulusal işgücü piyasalarında ve sosyal koruma sistemlerinde reform çağrılarında yol açarken iklim değişikliği, vergi kaçırma ve terörizm küresel çapta uyumlu bir eylemi gerektiriyor. Siyasi kutuplaşma ve vatandaşların kamu kurumlarına güvensizliği, reformların başarısını daha da öngörülemez hale getiriyor. Kamu kurumlarının yanısıra seçilmiş görevlilerin bütünlüğünün güçlendirilmesi, açık ve katılımcı politika oluşturma süreçleriyle vatandaşlarla sürekli diyalog oluşturulması ve hükümetin muhtelif seçenekler arasında en uygun politikaları seçme kapasitesinin güçlendirilmesi - hükümetler ile kendi vatandaşları arasında yeniden bağlantı kurmada ve daha kapsayıcı, sürdürülebilir bir büyümeyi güçlendirmede kilit bir rol oynuyor. 2017 Tek Bakışta Devlet, sözkonusu kamu yönetimi reformlarına dair kanıtlar sunmaktadır.

Mali istikrar sağlanma yolunda, ancak borç düzeyleri yüksek kalmaya devam ediyor ve devlet yatırımları da azaldı

- Finans krizinin ardından ülkeler kamu finansmanlarında istikrar sağladıkça OECD ülkeleri genelinde GSYİH'ya göre ortalama mali açık, 2009'daki -%8.4 değerinden yukarı çıkarak 2015'te -%2.8'e ulaştı.
- OECD ülkeleri genelinde yapısal denge, 2009'da potansiyel GSYİH'nın -%6.3'ünden 2015'te -%2.4'e doğru gelişme göstererek uzun vadeli eğilimlere dönüş sağladı.
- OECD ülkeleri genelinde ortalama brüt kamu borcu, onbir ülkenin GSYİH'ya eşit veya daha yüksek borç düzeylerine sahip olmasıyla birlikte 2015'te GSYİH'nın %112'sine ulaştı.
- Kamu yatırımı, 2015'te GSYİH'nın %3.2'si ortalamasıyla Macaristan'daki %6.7'den İsrail'deki %1.5'e kadar değişiklik gösterdi. Mali genişlemelerin başladığı 2009'daki %4.1'lik ortalamanın daha aşağısında. Kamu yatırımının üçte biri ekonomik çalışmalara, öncelikle de ulaştırma ve onun ardından savunmaya (%15.2) yönlendirilmiştir.

Sağlık hizmetlerine ve sosyal korumaya dönük kamu harcamaları arttı

- 2007 ile 2015 arasında OECD ülkeleri genelinde kamu harcamaları en çok sosyal korumalarda (2.6 p.p.) ve sağlık hizmetlerinde (1.7 p.p.) artış gösterdi.
- Kamu tedarik harcamalarının üçte birinin sağlık hizmetlerine ayrıldığı düşünüldüğünde farmasötik ve tıp teknolojisinin kamu tedarikinde şeffaflığın ve verimliliğin güçlendirilmesi ile birlikte arz, daha iyi sağlık hizmetlerinin daha düşük maliyetle sağlanmasında temel önem taşıyor.

Kamunun istihdamı ortalama olarak istikrarlı seyrediyor fakat ülke düzeyinde önemli farklılaşmalar var

- Her ne kadar pekçok OECD ülkesi, kriz sonrası kemer sıkma tedbirlerinden merkezi hükümet istihdamında ciddi boyutta indirimlere gidildiğini bildirmiş olsa da OECD ülkeleri genelinde toplam istihdamın yüzdesi olarak genel kamu istihdamı 2007 ile 2015 arasında hafif bir artışla %17.9'dan %18.1'e çıkmıştır.
- Bu ortalama, ülkeler arasındaki farklılaşmayı gizlemektedir. Birleşik Krallık ve İsrail'de toplam istihdamdaki payı itibarıyla genel kamu istihdamı en çok 2007-2015 döneminde (yüzde 2.5'ten fazla) azalma göstermiştir. Bunun aksine Çek Cumhuriyeti, Estonya, Macaristan, Slovenya ve İspanya aynı dönemde yüzde 2'ye eşit veya üzerinde artışlar yaşadı.
- Bunun yanısıra bu oran (genel kamu istihdamının toplam istihdama oranı) kamu-dışı mutlak istihdamdaki değişiklikleri gizlemektedir. Türkiye'de 2014-15'ten itibaren genel kamu istihdamı %3.9 artarken Hollanda'da %3.6'dan fazla düşüş kaydetmiştir. Bu değişiklikler bu oranda görünmemektedir çünkü genel kamu istihdamı, toplam istihdama göre benzer oranlarda değişmiştir.
- Ortalama olarak D1 (üst düzey) yöneticiler, D2 yöneticilerine göre %27 daha fazla, orta düzey (D3) yöneticilere göre %72 daha fazla, D4 yöneticilerin iki katından fazla ve üst düzey profesyonellerden de 2.6 kat daha fazla kazanırlar. Bu da yönetim sorumlulukları priminin teknik uzmanlığa göre ciddi ölçüde daha yüksek olduğunu ortaya koymaktadır. Sekreterler, D1 yöneticilerinden ortalama dört kat daha az kazanırlar.

Kamu yöneticiliği pozisyonlarında kadınlar eksik temsil edilmektedir

- Kadınlar, 2017 yılında OECD ülkelerinde ortalama olarak parlamento üyelerinin sadece %29'unu, hükümet bakanlıklarının sadece %28'ini oluşturmaktaydılar.
- Benzer bir biçimde kadınlar, toplam kamu sektörü işgücünün %58'ini temsil ederken, üst düzey makamların sadece %32'sini ellerinde bulundurmaktaydılar.
- Kadınların kamu yaşamında ve istihdamın tüm düzeylerinde eşit temsil edilmesi, kurumsal performansa katkı yapacak şekilde mevcut yetenek havuzunu genişletmektedir.

Performans araçları ve davranışsal içgörüler, kamu sektörünün verimliliğini ve etkinliğini geliştirmektedir.

- Neredeyse tüm ülkelerde merkezi hükümet çalışanları için zorunlu performans değerlendirmeleri bulunuyor. Performans ile ödül arasında bağlantı kurulması bir zorluk olarak kalmaya devam ediyor ve performansla ilişkili ödemenin kullanımı da 2010'dan bu yana sabit kaldı.
- Harcamaları daha iyi kontrol etmek ve önceliklendirmede iyileştirme sağlamak için harcama revizyonları, OECD ülkeleri tarafından artan ölçüde kullanılmaktadır. Yirmi iki OECD ülkesi, 2008-2016 döneminde en az bir harcama revizyonu yaparken 2000-2007 arasında sadece beş tane yapılmıştı.
- Davranışsal içgörülerin kullanımı birçok OECD ülkesinde, çoğu zaman politika uygulamalarını iyileştirmek üzere kökleşiyor. Bunların bütün bir politika döngüsünde özellikle de politikaların tasarlanmasında ve değerlendirilmesinde kullanıma potansiyeli bulunuyor.

Açık devlet girişimleri ivme kazanıyor ama daha çok değerlendirmeye ihtiyaç var

- Ülkeler, şeffaflık, hesap verebilme ve katılım alanındaki açık devlet ilkelerini artan ölçüde kurumsallaştırmaktalar. OECD ülkelerinin yaklaşık yarısı (35 ülkeden 17'si) açık devlet konusunda ulusal strateji benimsemişlerdir.
- Çoğu OECD ülkesi, bunu yapmanın meşru gerekçeleri bulunmadıkça bütün devlet verilerinin açık olduğu "başlangıç ayarlarıyla açık" politikasını benimsemişlerdir.
- Ancak ülkelerin devlet dışında (hack maratonu ve birlikte oluşturma etkinlikleri gibi) ve devlet içinde (eğitim ve bilgilendirme oturumlarıyla) verilerin yeniden kullanımını teşvik etmelerinin ölçüğü büyük bir çeşitlilik gösterir.

- Çok az sayıda ülke, açık devlet girişimlerinin istenen ekonomik, sosyal, kamu sektörü verimliliğini veya hesap verebilme etkilerini sağlayıp sağlamadığını değerlendirmektedir.

Devlete güveni yeniden sağlamak ve hizmetlere erişimi güvenceye almak için daha fazlası gerekiyor

- Devlete güven, kriz öncesi seviyelerde kalmaya devam ediyor. Ortalama olarak OECD ülkelerinde vatandaşların, 2016 yılında %42'si kendi ulusal hükümetlerine güven duyduklarını bildirirken bu oran 2007'de %45'ti.
- Nüfus gruplarına göre hizmetlerin erişim imkanı, yanıt duyarlılığı ve kalitesi açısından sürekli eşitsizlikler bulunmaktadır. Bütün OECD ülkelerinde düşük gelirli insanlar tıbbi hizmet ihtiyaçlarının karşılanmadığını, yüksek gelirli kişilere göre daha fazla bildirmekteler. Benzer biçimde sosyo-ekonomik dezavantajları olan öğrencilerin bilimde temel yeterlilik düzeyine ulaşmaları avantajlı öğrencilere göre üç katı daha muhtemel.
- Hükümetlerin aynı zamanda "e-dışlanma"nın yeni biçimleriyle ortaya çıkmasının de önüne geçmeleri gerekiyor. Vatandaşlar, hükümetle etkileşime geçmek için artan bir payla dijital kanalları kullanıyorlarken eğitim düzeyine, yaşam alanına ve yaşa göre giriş seviyesinde sürekli açıklar bulunuyor.

© OECD

Bu özet metin, resmi bir OECD çevirisi değildir.

Bu özet metin, OECD telif hakkı ve yayının aslının ismi belirtilmek koşuluyla çoğaltılabilir.

Değişik dillerdeki özet metinler, aslı İngilizce ve Fransızca dillerinde yayınlanan OECD yayınlarının kısaltılmış çevirileridir.

Yayının İngilizce tercümesini okumak için OECD.iLibrary'i ziyaret edin!!

© OECD (2017), *Government at a Glance 2017*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/gov_glance-2017-en